

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 30. maijā *

Apelācija — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) — Ierobežojoši pasākumi pret Irānas Islāma Republiku — To personu un vienību saraksts, kam piemērojama līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana — Mantisks kaitējums — Nemantisks kaitējums — Kļūda novērtējumā par atlīdzinājuma apmēru — Neesamība — Pretapelācijas sūdzība — Nepieciešamie nosacījumi, lai iestātos Eiropas Savienības ārpuslīgumiskā atbildība — Pienākums pierādīt ierobežojošo pasākumu pamatotību — Pietiekami būtisks pārkāpums

Lieta C-45/15 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2015. gada 4. februārī iesniedza

Safa Nicu Sepahan Co., Isfahāna [*Ispahan*] (Irāna), ko pārstāv *A. Bahrami*, advokāts,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *R. Liudvinaviciute-Cordeiro*, kā arī *M. Bishop* un *I. Gurov*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv *M. Gray*, pārstāve,

persona, kas iestājusies apelācijas tiesvedībā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] (referents), J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits, Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabdžijevs [*A. Arabadjiev*], K.G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*], S. Rodins [*S. Rodin*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 2. maija tiesas sēdi,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 8. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Savā apelācijas sūdzībā *Safa Nicu Sepahan Co.* lūdz daļēji atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2014. gada 25. novembra spriedumu *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2014:986), ar kuru Vispārējā tiesa daļēji noraidīja tās prasību, tostarp par zaudējumu atlīdzību un procentiem, lai atlīdzinātu mantisko un nemantisko kaitējumu, kas, kā apgalvots, ir nodarīts ar tās iekļaušanu to vienību sarakstā, kuru līdzekļi un saimnieciskie resursi ir iesaldēti saskaņā ar Padomes 2011. gada 23. maija Īstenošanas regulas (ES) Nr. 503/2011, ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 961/2010, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu (OV 2011, L 136, 26. lpp.), I pielikuma I daļas B apakšpunkta 19. punktu un pēc tam ar Padomes 2012. gada 23. marta Regulas (ES) Nr. 267/2012 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas (ES) Nr. 961/2010 atcelšanu (OV 2012, L 88, 1. lpp.) IX pielikuma I daļas B apakšpunkta 61. punktu (turpmāk tekstā – “strīdīgās normas”).
- 2 Eiropas Savienības Padome savā pretapelācijas sūdzībā lūdz daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl Eiropas Savienībai tika piespriests izmaksāt atlīdzinājumu *Safa Nicu Sepahan* par tai nodarīto nemantisko kaitējumu, kas radies pēc strīdīgajās normās noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

Tiesvedības priekšvēsture

- 3 Tiesvedības priekšvēsture pārsūdzētā sprieduma 1.–13. punktā ir izklāstīta šādi:
  - “1. Šī lieta ir saistīta ar ierobežojošiem pasākumiem, kas noteikti, lai izdarītu spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā pārtrauktu kodol darbības, kas rada kodolieroču izplatīšanas risku, un kodolieroču piegādes sistēmu izstrādi [(turpmāk tekstā – “kodolieroču izplatīšana”)].
  2. Prasītāja *Safa Nicu Sepahan* [..] ir Irānā reģistrēta akciju sabiedrība.
  3. Vienības, kas ir identificēta kā [“Safa Nicu”], nosaukums tika iekļauts Padomes 2010. gada 26. jūlija Lēmuma 2010/413/KĀDP, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Kopējo nostāju 2007/140/KĀDP (OV [2010,] L 195, 39. lpp.), kodolieroču izplatīšanā iesaistīto vienību sarakstā ar Padomes 2011. gada 23. maija Lēmumu 2011/299/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV [2011,] L 136, 65. lpp.).
  4. Līdz ar to vienības, kas identificēta kā “Safa Nicu”, nosaukums ar [Īstenošanas regulu Nr. 503/2011] tika iekļauts Padomes 2010. gada 25. oktobra Regulas (ES) Nr. 961/2010, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Regulu (EK) Nr. 423/2007 (OV [2010,] L 281, 1. lpp.), VIII pielikumā ietvertajā sarakstā.
  5. Vienība, kas Lēmuma 2011/299 un Īstenošanas regulas Nr. 503/2011 pamatojumā ir identificēta kā “Safa Nicu”, ir aprakstīta kā “sakarū uzņēmums, kas piegādāja ekipējumu *Fordow* (Kuma [Qom], Irāna)) iekārtā, kura ir uzbūvēta, neinformējot [Starptautisko Atomenerģijas aģentūru (ANO) (SAEA)]”.

6. Pēc tam, kad prasītāju pabrīdināja kāds no tās komercpartneriem, tā ar 2011. gada 7. jūnija vēstuli lūdza Padomei grozīt Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumu, vai nu papildinot un grozot vienības, kas identificēta kā “Safa Nicu”, iekļaušanu attiecīgajos sarakstos, vai arī to svītrojot no tiem. Šajā ziņā tā apgalvoja, ka minētā ietveršana sarakstā attiecās uz citu vienību, nevis viņu, vai arī Padome ir pieļāvusi kļūdu, iekļaujot tās nosaukumu Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumā ietvertajā sarakstā.
7. Tā kā prasītāja nesaņēma atbildi uz savu 2011. gada 7. jūnija vēstuli, tā vērsās Padomē telefoniski, pēc tam 2011. gada 23. jūnijā tā nosūtīja vēl vienu vēstuli.
8. Vienības, kas identificēta kā “Safa Nicu”, ietveršana Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumā iekļautajos sarakstos tika paturēta spēkā ar Padomes 2011. gada 1. decembra Lēmumu 2011/783/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV [2011,] L 319, 71. lpp.) un ar Padomes 2011. gada 1. decembra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1245/2011, ar ko īsteno Regulu Nr. 961/2010 (OV [2011,] L 319, 11. lpp.).
9. Lēmumā 2011/783 un Īstenošanas regulā Nr. 1245/2011 norāde [“Safa Nicu”] tika aizstāta ar norādi [“Safa Nicu, alias “Safa Nicu Sepahan”, “Safanco Company”, “Safa Nicu Afghanistan Company”, “Safa Al-Noor Company” un “Safa Nicu Ltd Company”]. Turklāt kā identifikācijas informācija par attiecīgo vienību tika minētas piecas adreses Irānā, Apvienotajos Arābu Emirātos un Afganistānā.
10. Ar 2011. gada 5. decembra vēstuli Padome informēja prasītāju par tās nosaukuma saglabāšanu Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumā. Tā konstatēja, ka prasītājas 2011. gada 7. jūnijā iesniegtie apsvērumi nepamato atbrīvošanu no ierobežojošiem pasākumiem. Tā precizēja, ka vienības, kas identificēta kā [“Safa Nicu”], ietveršana sarakstā tik tiešām attiecas uz prasītāju, neraugoties uz to, ka tās nosaukums ir minēts nepilnīgi. Tā turklāt informēja prasītāju par iepriekš 9. punktā minētajiem grozījumiem.
11. Tā kā Regula Nr. 961/2010 tika atcelta ar [Regulu Nr. 267/2012], Padome iekļāva prasītājas nosaukumu šīs pēdējās minētās regulas IX pielikumā. Pamatojums attiecībā uz prasītāju ir identisks tam, kas ir ietverts Īstenošanas regulā Nr. 1245/2011.
12. Ar 2012. gada 11. decembra vēstuli Padome informēja prasītāju par tās nosaukuma saglabāšanu Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 267/2012 IX pielikumā ietvertajos sarakstos un pielikumā tai nosūtīja šo pēdējo regulu.
13. Ar Padomes 2014. gada 16. aprīļa Lēmumu 2014/222/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV [2014,] L 119, 65. lpp.), prasītājas vārds tika svītrots no Lēmuma 2010/413 II pielikuma saraksta. Ar Padomes 2014. gada 16. aprīļa Īstenošanas regulu (ES) Nr. 397/2014, ar ko īsteno Regulu Nr. 267/2012 (OV [2014,] L 119, 1. lpp.), tās nosaukums līdz ar to tika svītrots no Regulas Nr. 267/2012 IX pielikuma saraksta.”

Pārsūdzētais spriedums

4. Ar 2011. gada 22. jūlija prasības pieteikumu *Safa Nicu Sepahan* cēla prasību Vispārējā tiesā par tiesību akta atcelšanu un zaudējumu atlīdzību.
5. Pirmkārt, attiecībā uz prasību par strīdīgo normu atcelšanu Vispārējā tiesa norādīja, ka Savienības tiesai ir jāpārlicinās, ka individuālas piemērojamības ierobežojošie pasākumi ir balstīti uz pietiekami drošiem faktiem. Šajā ziņā Vispārējā tiesa, atsaukdamās uz 2013. gada 28. novembra sprieduma Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775) 64.–66. punktu, uzsvēra, ka kompetentajai Savienības iestādei ir jāpierāda pret attiecīgo personu norādītā pamatojuma pamatotība, nevis šai personai ir

jāiesniedz attaisnojoši pierādījumi par šī pamatojuma pamatotības trūkumu. Līdz ar to Vispārējā tiesa lūdza Padomei iesniegt pierādījumus, kas attaisnotu pret *Safa Nicu Sepahan* noteikto ierobežojošo pasākumu noteikšanu un paturēšanu spēkā.

- 6 Tā kā Padome norādīja, ka vienīgais tās rīcībā esošais pierādījumu elements attiecībā uz šo ierobežojošo pasākumu noteikšanu un paturēšanu spēkā bija dalībvalsts noformulēts sarakstā iekļaušanas priekšlikumus un ka šajā priekšlikumā iekļautā informācija bija pārņemta strīdīgo normu pamatojumā, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 38. punktā secināja, ka Padome nav pierādījusi apgalvojuma pamatotību, atbilstoši kuram *Safa Nicu Sepahan* ir sakaru uzņēmums, kas ir piegādājis ekipējumu *Fordow* (Kuma) iekārtai. Tā kā šis apgalvojums bija vienīgais pamatojums, kas bija pret *Safa Nicu Sepahan* noteikto ierobežojošo pasākumu pamatā, Vispārējā tiesa atcēla strīdīgās normas.
- 7 Otrkārt, attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* celto prasību par zaudējumu atlīdzību Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 47. punktā atgādināja judikatūru, atbilstoši kurai Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās ir pakļauta vairāku nosacījumu kopumam, proti, par iestādēm pārņemtas rīcības prettiesiskumu, zaudējumu realitāti un cēloņsakarības starp apgalvoto rīcību un norādīto kaitējumu pastāvēšanu.
- 8 Pirmām kārtām, attiecībā uz nosacījumu par iestādēm pārņemtas rīcības prettiesiskumu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 50. punktā atgādināja, ka judikatūrā tiek prasīts, lai tiktu pierādīts pietiekami būtisks tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpums, un šī sprieduma 52. punktā –, ka izšķirošais kritērijs šāda pārkāpuma konstatēšanai ir tas, ka attiecīgā iestāde acīmredzami un būtiski nav ievērojusi savas rīcības brīvības robežas. Pārsūdzētā sprieduma 57. un 58. punktā Vispārējā tiesa lēma, ka atbilstošajās Regulu Nr. 961/2010 un 267/2012 normās izsmeļoši ir uzskaitīti nosacījumi, kādos ir atļauts noteikt ierobežojošus pasākumus, un šīs normas, ciktāl ar tām tiek nodrošināta attiecīgo privātpersonu individuālo interešu aizsardzība, ir uzskatāmas par tiesību normām, kuru priekšmets ir tiesību piešķiršana privātpersonām. No tāda konstatējuma par strīdīgo normu spēkā neesamību kā tā, ko ir veikusi Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā, izriet, ka Padome, pieņemdama minētās normas, ir pārkāpusi šīs regulas.
- 9 Tālākajā pārbaudē par to, ka šis pārkāpums ir pietiekami būtisks. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 59.–61. punktā lēma, ka attiecībā uz pienākumu pierādīt noteikto ierobežojošo pasākumu pamatotību Padomei nebija rīcības brīvības, – šis pienākums tai izrietēja no prasības ievērot attiecīgo personu un vienību pamattiesības. Tā turklāt minētā sprieduma 62. punktā konstatēja, ka norma, ar kuru šis pienākums ir uzlikts Padomei, nerada piemērošanas vai interpretācijas grūtības.
- 10 Turklāt pēc skaidrojuma pārsūdzētā sprieduma 63.–67. punktā, ka par attiecīgo normu pastāv Vispārējās tiesas judikatūra, kas ir pieņemta pirms pirmās strīdīgās normas spēkā stāšanās, kas notika 2011. gada 23. maijā, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 68. un 69. punktā secināja, ka parasti piesardzīgai un rūpīgai iestādei esot bijis iespējams minētās normas pieņemšanas laikā saprast, ka tās pienākums attiecīgās lietas apstākļos ir savākt informāciju vai pierādījumus, kas attaisno pret prasītāju noteiktos ierobežojošos pasākumus, lai apstrīdēšanas gadījumā varētu pierādīt šo pasākumu pamatotību, Savienības tiesā iesniedzot minēto informāciju vai pierādījumus. Līdz ar to Vispārējā tiesa konstatēja tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpumu.
- 11 Otrām un trešām kārtām, Vispārējā tiesa norādīja, ka *Safa Nicu Sepahan* bija jāiesniedz pierādījumi, lai pierādītu, ka pastāv reāli un droši zināmi zaudējumi, kā arī fakts, ka šāds kaitējums pietiekami tieši izriet no pārņemtas rīcības.
- 12 Attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* iesniegto prasību par nemantiskā kaitējuma novēršanu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 85. punktā uzskatīja, ka pret *Safa Nicu Sepahan* noteikto ierobežojošo pasākumu pieņemšana un paturēšana spēkā tai ir nodarījis nemantisko kaitējumu, kas rada tiesības uz atlīdzinājumu.

- 13 Attiecībā uz piešķiramā atlīdzinājuma par nemantisko kaitējumu apmēru Vispārējā tiesa, atsaukdams uz 2013. gada 28. maija sprieduma *Abdulrahim/Padome* un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) 72. punktu, pārsūdzētā sprieduma 86. un 87. punktā atzina, ka *Safa Nicu Sepahan* iekļaušanas vienību, kam tiek piemēroti ierobežojoši pasākumi, sarakstā atcelšana nozīmē, ka var tikt ierobežots piešķiramā atlīdzinājuma apmērs, lai gan tā nav uzskatāma par pilnīgu nodarītā kaitējuma novēršanu. Pēc tam, kad pārsūdzētā sprieduma 88.–91. punktā Vispārējā tiesa paskaidroja, ka ir tostarp jāņem vērā konstatētā pārkāpuma smagums, tā ilgums, Padomes rīcība, kā arī sekas, kādas attiecībā pret trešajām personām ir izraisītas ar apgalvojumiem par *Safa Nicu Sepahan* iesaisti Irānas kodolieroču izplatīšanā, Vispārējā tiesa noteica šī atlīdzinājuma apmēru *ex aequo et bono* EUR 50 000 apmērā.
- 14 Vispārējā tiesa turpretī noraidīja *Safa Nicu Sepahan* prasījumu par apgalvoti nodarītā mantiskā kaitējuma novēršanu.

Lietas dalībnieku prasījumi

Apelācijas prasījumi

- 15 *Safa Nicu Sepahan* savā apelācijas sūdzībā lūdz Tiesu:
- daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl tajā ir noraidīts prasījums atlīdzināt nodarīto mantisko kaitējumu;
  - daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl tajā ir ierobežots atlīdzinājums par nemantisko kaitējumu EUR 50 000 apmērā;
  - piespriest Padomei izmaksāt EUR 5 662 737,40, tiem pieskaitot procentus kā atlīdzinājumu par nodarīto mantisko kaitējumu, tās iekļaušanas personu, kam tiek piemērotas sankcijas, sarakstā dēļ;
  - piespriest Padomei izmaksāt EUR 2 000 000, tiem pieskaitot procentus kā atlīdzinājumu par nodarīto nemantisko kaitējumu, tās iekļaušanas personu, kam tiek piemērotas sankcijas, sarakstā dēļ;
  - piespriest Padomei atlīdzināt prasītājam radušos tiesāšanās izdevumus Vispārējā tiesā un Tiesā, tiem pieskaitot procentus;
  - pakārtoti, piespriest Padomei izmaksāt *ex aequo et bono* noteiktas summas, tām pieskaitot procentus, kā, pirmkārt, atlīdzinājumu par mantisko kaitējumu un, otrkārt, nemantisko kaitējumu, un šī pēdējā kaitējuma atlīdzinājuma apmērs nevar būt zemāks par to, kas šajā ziņā jau ticis piešķirts pārsūdzētajā spriedumā, kā arī piespriest Padomei atlīdzināt prasītājam radušos tiesāšanās izdevumus Vispārējā tiesā un Tiesā, tiem pieskaitot procentus, un
  - vēl pakārtotāk, nosūtīt lietu atpakaļ Vispārējai tiesai zaudējumu atlīdzības apmēra pārskatīšanai un jauna, prasītājam labvēlīga sprieduma pasludināšanai.
- 16 Savā atbildes rakstā Padome lūdz Tiesu:
- noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu;
  - veikt pārsūdzētā sprieduma pamatojuma aizstāšanu attiecībā uz jēdzienu “pietiekami būtisks tiesību normas pārkāpums” saistībā ar tās atbildes rakstā izklāstītajiem apsvērumiem, un
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus apelācijas un pirmās instances tiesvedībās.

Pretapelācijas sūdzības prasījumi

- 17 Savā pretapelācijas sūdzībā Padome lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl tajā ir piespriests izmaksāt prasītājam atlīdzinājumu EUR 50 000 apmērā par tai nodarīto nemantisko kaitējumu;
  - noraidīt prasītājas iesniegto prasījumu izmaksāt atlīdzinājumu par nemantisko kaitējumu, un
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saistībā ar pretapelācijas sūdzību un tiesvedību pirmajā instancē.
- 18 Savā atbildes rakstā uz pretapelācijas sūdzību *Safa Nicu Sepahan* lūdz Tiesu atzīt pretapelācijas sūdzību par nepamatotu. Turklāt tā atkārtoti izvirza apelācijas sūdzībā izvirzītos prasījumus, izņemot pakārtoti izvirzīto prasījumu par lietas nodošanu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā pārskatītu zaudējumu apmēru un pasludinātu jaunu, tai labvēlīgu spriedumu.
- 19 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2015. gada 5. augusta lēmumu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei tika atļauts iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

Ievada apsvērumi

- 20 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 174. pantam atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību lūdz pilnībā vai daļēji apmierināt vai noraidīt apelācijas sūdzību. Turklāt saskaņā ar šī reglamenta 172. un 176. pantu lietas dalībnieki, kam ir atļauts iesniegt atbildes rakstu, Vispārējā tiesā var iesniegt pretapelācijas sūdzību ar atsevišķu dokumentu, kas nav atbildes raksts uz apelācijas sūdzību un kurā atbilstoši minētā reglamenta 178. panta 1. punktam un 3. punkta otrajam teikumam tie lūdz pilnībā vai daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu, un tajā izvirzītajiem pamatiem un argumentiem ir jābūt atšķirīgiem no tiem, kas ir izvirzīti atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību. No šīm normām, tās aplūkojot kopā, izriet, ka atbildes rakstā nevar tikt lūgts atcelt pārsūdzēto spriedumu, balstoties uz atšķirīgiem un autonomiem pamatiem attiecībā pret tiem, kas ir izvirzīti apelācijas sūdzībā, jo tādi pamati var tikt izvirzīti tikai pretapelācijas sūdzībā (spriedums, 2016. gada 10. novembris, *DTS Distribuidora de Televisión Digital*/Komisija, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 99.–101. punkts).
- 21 Tā kā Padome savā atbildes rakstā uz *Safa Nicu Sepahan* apelācijas sūdzību lūdz Tiesu veikt pārsūdzētā sprieduma pamatojuma aizstāšanu saistībā ar vienu no kumulatīvajiem nosacījumiem, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, proti, tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, “pietiekami būtiska pārkāpuma” esamību, šī lūguma mērķis nav minētās apelācijas sūdzības apmierināšana vai noraidīšana, bet gan Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšana, kas ir minēts pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 2. punktā, ar kuru Padomei tika piespriests izmaksāt *Safa Nicu Sepahan* atlīdzinājumu EUR 50 000 apmērā par tai nodarīto nemantisko kaitējumu, jo šis nolēmums ir balstīts uz konstatējumu par šādu pārkāpumu. Līdz ar to, tā kā šī prasījumu daļa neatbilst reglamenta 174. panta prasībām, tā nav pieņemama.
- 22 Tāpat, tā kā *Safa Nicu Sepahan* savā atbildes rakstā uz Padomes pretapelācijas sūdzību lūdz Tiesu daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu un tai piešķirt taisnīgu atlīdzinājumu par nodarīto gan mantisko, gan nemantisko kaitējumu, šis prasījumu daļas, pretēji Tiesas Reglamenta 179. panta prasībām, nav aprobežotas ar šajā pretapelācijas sūdzībā izvirzītajiem pamatiem un līdz ar to nav pieņemamas.
- 23 Vispirms ir jāpārbauda Padomes pretapelācijas sūdzība, jo tā attiecas uz pirmo no trim nosacījumiem, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, proti, tā attiecas uz nosacījumu par tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pietiekami būtisku pārkāpumu.

Par Padomes pretapelācijas sūdzību

- 24 Pretapelācijas sūdzība ir koncentrēta uz diviem pamatiem.

Pirmais pamats saistībā ar kļūdainu novērtējumu par Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās nosacījumiem

Lietas dalībnieku argumenti

- 25 Padome apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 68. un 69. punktā uzskatot, ka prettiesiskums šajā lietā ir kvalificējams kā “pietiekami būtisks tiesību normas pārkāpums”, ir pieļāvuši kļūdu tiesību piemērošanā.
- 26 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 59.–61. punktā esot lēmusi, ka Padomei neesot bijis nekādas novērtējuma brīvības attiecībā uz savu lēmumu iekļaut *Safa Nicu Sepahan* personu, kam tiek piemēroti attiecīgie ierobežojošie pasākumi sarakstā. Vispārējā tiesa esot nonākusi pie šāda secinājuma, kļūdaini pamatodamās uz judikatūru, kas pašlaik ir ietverta 2013. gada 28. novembra spriedumā Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), un 2013. gada 18. jūlija spriedumā Komisija u.c./*Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), lai noteiktu Padomei uzliktā pienākuma apmēru apstrīdēšanas gadījumā pierādīt pret personu, kam tiek piemēroti ierobežojošie pasākumi, norādīto motīvu pamatotību, lai gan šis judikatūras noteikums vēl nebija skaidri iedibināts laikā, kad Padome pieņēma strīdīgās normas.
- 27 Turklāt Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 62. punktā esot kļūdaini uzskatījusi, ka tiesību norma, ar kuru Padomei ir noteikts pienākums pierādīt attiecīgo ierobežojošo pasākumu pamatotību, neattiecas uz īpaši sarežģītu situāciju un nerada piemērošanas vai interpretācijas grūtības. Vispārējā tiesa šajā ziņā esot neprecīzi pamatojusies pati uz savu judikatūru, kas ir minēta pārsūdzētā sprieduma 64.–67. punktā. Turklāt esot bijušas jāņem vērā grūtības saistībā ar konfidenciālas informācijas paziņošanu, kas ir lēmuma iekļaut personu vai vienību ierobežojošo pasākumu sarakstā pamatā.
- 28 *Safa Nicu Sepahan* apstrīd šos argumentus.

Tiesas vērtējums

- 29 Ir jāatgādina, ka to nosacījumu starpā, lai saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, ietilpst prasība par pietiekami būtisku tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 19. aprīlis, *Artogodan* /Komisija, C-221/10 P, EU:C:2012:216, 80. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Tiesai ir bijusi iespēja precizēt, ka šāds pārkāpums ir pierādīts, ja no tā izriet, ka attiecīgā iestāde acīmredzami un būtiski nav ievērojusi savas rīcības brīvības robežas, – šajā ziņā cita starpā vērā ņemamie elementi tostarp ir pārkāptā noteikuma skaidrības un precizitātes pakāpe, kā arī rīcības brīvības, kas ar pārkāpto noteikumu ir atstāta Savienības iestādēm, apjoms (šajā ziņā tostarp skat. spriedumus, 1996. gada 5. marts, *Brasserie du pêcheur* un *Factortame*, C-46/93 un C-48/93, EU:C:1996:79, 55. un 56. punkts; 2007. gada 25. janvāris, *Robins* u.c., C-278/05, EU:C:2007:56, 70. punkts, kā arī 2014. gada 19. jūnijs, *Specht* u.c., no C-501/12 līdz C-506/12, C-540/12 un C-541/12, EU:C:2014:2005, 102. punkts).
- 31 No judikatūras turklāt izriet, ka Savienības tiesību pārkāpums katrā ziņā ir acīmredzami būtisks, ja tas tiek turpināts, neievērojot pienākumu neizpildi konstatējošu spriedumu, prejudiciāla nolēmuma spriedumu vai Tiesas iedibināto judikatūru attiecīgajā jomā, no kuriem skaidri redzams, ka attiecīgajai

ričībai ir pārkāpuma raksturs (spriedumi, 1996. gada 5. marts, *Brasserie du pêcheur* un *Factortame*, C-46/93 un C-48/93, EU:C:1996:79, 57. punkts, kā arī 2006. gada 12. decembris, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, 214. punkts).

- 32 Atbilstoši šai judikatūrai ir jāpārbauda, vai Vispārējā tiesa, tai lemjot tostarp pārsūdzētā sprieduma 68. un 69. punktā, ka fakts, ka Padome nav ievērojusi tai uzlikto pienākumu savākt informāciju vai pierādījumu elementus, kas attaisnotu pret *Safa Nicu Sepahan* noteiktos ierobežojošos pasākumus, lai apstrīdēšanas gadījumā varētu pierādīt šo pasākumu pamatotību, iesniedzot minēto informāciju vai minētos pierādījumu elementus Savienības tiesā, šīs lietas apstākļos bija kvalificējams kā pietiekami būtisks tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpums, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 33 Kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 37. punkta, nav strīda par to, ka Padome norādīja Vispārējā tiesā, ka vienīgais tās rīcībā esošais elements par ierobežojošo pasākumu pret *Safa Nicu Sepahan* noteikšanu un spēkā paturēšanu bija kādas dalībvalsts priekšlikums par iekļaušanu sarakstā un šajā priekšlikumā ietvertā informācija bija pārņemta apstrīdēto noteikumu pamatojumā. Tādējādi no pārsūdzētā sprieduma 37. punkta izriet, ka Padomes rīcībā nebija informācijas vai pierādījumu elementu, ar ko varētu tikt apstiprināts pret *Safa Nicu Sepahan* noteikto ierobežojošo pasākumu pamatojums.
- 34 Lai gan tas tā ir, Padome apgalvo, ka judikatūra, atbilstoši kurai tās pienākums apstrīdēšanas gadījumā ir sniegt informāciju vai pierādījumu elementus, ar ko var tikt apstiprināts pret fiziskām vai juridiskām personām noteikto ierobežojošo pasākumu pamatojums, nebija skaidri iedibināta pirmās strīdīgās normas pieņemšanas laikā. Tātad, neraugoties uz šī pienākuma neievērošanu, pirms 2013. gada 18. jūlija sprieduma Komisija u.c./*Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), kā arī 2013. gada 28. novembra sprieduma Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775) pasludināšanas, ar kuriem Tiesa precizēja šo judikatūru, attiecībā uz Padomi nevarot tikt konstatēts būtisks Savienības tiesību pārkāpums.
- 35 Šajā ziņā ir jāatgādina, kā Tiesa to jau ir uzsvērusi judikatūrā pirms strīdīgo normu pieņemšanas, ka Savienība ir tiesiska Savienība, kur tās iestāžu aktu atbilstība tostarp LESD un vispārējiem tiesību principiem tiek pārbaudīta (spriedums, 2010. gada 29. jūnijs, *E* un *F*, C-550/09, EU:C:2010:382, 44. punkts un tajā minētā judikatūra) un kur fiziskām un juridiskām personām ir jāsaņem efektīva tiesiskā aizsardzība tiesā.
- 36 Attiecībā uz efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa ievērošanu Tiesa 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) 343. punktā uzskatīja, ka pret fiziskām vai juridiskām personām noteikti ierobežojoši pasākumi nav atbrīvoti no jebkādas pārbaudes Savienības tiesā, tostarp tad, ja tiek apgalvots, ka akts, ar kuru tie ir pieņemti, ir saistīts ar valsts drošību un terorismu.
- 37 Tādējādi, kā izriet no šīs judikatūras, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā prasa, lai Padome apstrīdēšanas gadījumā sniegtu informāciju un pierādījumu elementus, kas pamato pret fiziskām vai juridiskām personām noteikto ierobežojošo pasākumu pamatojumu. Šajā ziņā no 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) 336. punkta izriet, ka ir jābūt iespējai veikt pret fiziskām vai juridiskām personām noteikto ierobežojošo pasākumu pārbaudi tiesā, tostarp par tā pamatojuma tiesiskumu, uz kā ir balstīts lēmums, ar ko pret personu vai vienību ir noteikts ierobežojošo pasākumu kopums.
- 38 Tāpat 2010. gada 29. jūnija sprieduma *E* un *F* (C-550/09, EU:C:2010:382) 57. punktā Tiesa uzskatīja, ka piemērotas pārbaudes tiesā par individuālu ierobežojošo pasākumu tiesiskumu mērķis būtībā ir tostarp pārbaudīt faktus, kā arī pierādījumu elementus un informāciju, kas ir norādīti šādu pasākumu noteikšanai.

- 39 Turklāt, lai gan šīs lietas, kurās ir pieņemti iepriekš minētie spriedumi, bija par līdzekļu iesaldēšanas pasākumiem, kas bija noteikti īpašajā cīņās pret starptautisko terorismu kontekstā, ir acīmredzams, ka no šīs judikatūras izrietošais pienākums pierādīt ierobežojošo pasākumu, kas ir piemērojami individuālām vienībām, pamatotību attiecas arī uz līdzekļu iesaldēšanas pasākumu noteikšanu, kuru mērķis ir izdarīt spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, kā, piemēram, pasākumiem, kas ir noteikti pret *Safa Nicu Sepahan*, tostarp ņemot vērā minēto ierobežojošo pasākumu individuāli piemērojamo raksturu un būtisko ietekmi, kādu tie var atstāt uz personu un vienību, pret ko tie ir noteikti, tiesībām un brīvībām (skat. attiecībā uz pēdējo minēto spriedumu, 2008. gada 3. septembris, *Kadi un Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 361. un 375. punkts).
- 40 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka Padomei noteiktais pienākums apstrīdēšanas gadījumā sniegt informāciju vai pierādījumu elementus, kas pamato ierobežojošo pasākumu pret fizisko vai juridisko personu noteikšanas pamatotību, jau strīdīgo normu pieņemšanas laikā izrietēja no Tiesas pastāvīgās judikatūras. Līdz ar to Vispārējā tiesa tostarp pārsūdzētā sprieduma 68. un 69. punktā pamatoti ir uzskatījusi, ka šī pienākuma pārkāpums gandrīz trīs gadu garumā ir kvalificējams kā tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pieteikami būtisks pārkāpums neatkarīgi no tā, vai attiecīgās tiesības šajā lietā atbilstoši šī sprieduma 58. punktam izpaužas kā tiesības, lai netiktu noteikti ierobežojoši pasākumi, pārkāpjot pamatnosacījumus šādu pasākumu noteikšanai, vai arī atbilstoši šī sprieduma 60. punktam kā prasības par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.
- 41 Iepriekš minēto secinājumu negroza Padomes arguments par grūtībām tās informācijas vai pierādījumu elementu konfidencialā rakstura dēļ, kas pamato lēmuma par ierobežojošu pasākumu noteikšanu pret fiziskām vai juridiskām personām pamatotību. Šajā lietā Padome nevienā procesa Vispārējā tiesā stadijā nav iesniegusi konfidencialu informāciju vai pierādījumu elementus, kādi esot bijuši tās rīcībā, pret *Safa Nicu Sepahan* noteikto ierobežojošo pasākumu atbalstam.
- 42 Tātad pirmais pretapelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Otrais pamats saistībā ar kļūdainu novērtējumu par Safa Nicu Sepahan apgalvoti nodarītā nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanas nosacījumiem

Lietas dalībnieku argumenti

- 43 Padome apgalvo, ka Vispārējā tiesa, tai pārsūdzētā sprieduma 86.–92. punktā uzskatot, ka šīs lietas apstākļos strīdīgo normu atcelšana nav pilnīgs nodarītā kaitējuma atlīdzinājums, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 44 Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa esot novirzījusies no citās lietās pieņemtajiem risinājumiem, tostarp no 2007. gada 11. jūlija sprieduma *Sison*/Padome (T-47/03, nav publicēts, EU:T:2007:207) 241. punktā pieņemtā, kur Vispārējā tiesa uzskatīja, ka lēmuma par personu, kam ir piemērojami attiecīgie ierobežojošie pasākumi, iekļaušanu atcelšana ir pienācīgs atlīdzinājums. Turklāt Tiesa 2013. gada 28. maija sprieduma *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) 72. punktā esot lēmusi, ka iekļaušanas sarakstā lēmuma atcelšana var reabilitēt attiecīgo personu vai arī tā ir kvalificējama kā atlīdzinājums par tai nodarīto nemantisko kaitējumu.
- 45 Līdz ar to esot jāatceļ Vispārējās tiesas nolēmums, ar ko Padomei ir piespriests izmaksāt prasītājam EUR 50 000 kā tai nodarītā kaitējuma atlīdzinājumu.
- 46 *Safa Nicu Sepahan* apstrīd šos argumentus.

Tiesas vērtējums

- 47 Ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 86. punktā ir pamatoti atsaukusies uz 2013. gada 28. maija spriedumu *Abdulahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331), lai lemtu, ka iekļaušanas sarakstā lēmuma atcelšana var rehabilitēt attiecīgo personu vai arī tā ir kvalificējama kā atlīdzinājums par *Safa Nicu Sepahan* nodarīto nemantisko kaitējumu.
- 48 Lai gan pēc tam, tostarp pārsūdzētā sprieduma 87. punktā, Vispārējā tiesa tomēr uzskatīja, ka šajā lietā *Safa Nicu Sepahan* iekļaušanas sarakstā atcelšana bija tāda, kas var ierobežot piešķirtā atlīdzinājuma apmēru, bet tas nav uzskatāms par pilnīgu atlīdzinājumu par nodarīto kaitējumu, šis vērtējums tika pamatots, ņemot vērā šīs lietas apstākļus.
- 49 Šajā ziņā uzreiz ir jākonstatē, ka, izlemjot, balstoties uz lietas apstākļu vērtējumu, ka ir nepieciešams atlīdzinājums naudas izteiksmē, lai nodrošinātu pilnīgu *Safa Nicu Sepahan* nodarītā nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, Vispārējā tiesa savā novērtējumā nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Lai gan 2013. gada 28. maija spriedumā *Abdulahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) Tiesa lēma, ka prettiesisku ierobežojošo pasākumu atcelšana var būt nemantiska kaitējuma atlīdzināšanas veids, no tā vēl neizriet, ka šis atlīdzinājuma veids ir katrā ziņā pietiekams visos gadījumos, lai nodrošinātu kaitējuma atlīdzinājumu pilnībā.
- 50 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka ir nodarīts kaitējums, tikai tās kompetencē ir prasības robežās noteikt šī kaitējuma atlīdzinājuma veidu un apmēru (spriedumi, 1994. gada 1. jūnijs, Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., C-136/92 P, EU:C:1994:211, 66. un 81. punkts, un 1999. gada 9. septembris, *Lucaccioni*/Komisija, C-257/98 P, EU:C:1999:402, 34. punkts, kā arī rīkojums, 2006. gada 14. decembris, *Meister*/ITSB, C-12/05 P, EU:C:2006:779, 82. punkts).
- 51 Tomēr, lai Tiesa varētu veikt tiesas pārbaudi par Vispārējās tiesas spriedumiem, tiem ir jābūt pietiekami pamatotiem un attiecībā uz kaitējuma novērtējumu tajos ir jābūt norādītiem vērā ņemtajiem kritērijiem konstatētā apmēra noteikšanai (spriedumi, 1998. gada 14. maijs, Padome/*de Nil* un *Impens*, C-259/96 P, EU:C:1998:224, 32. un 33. punkts, un 1999. gada 9. septembris, *Lucaccioni* /Komisija, C-257/98 P, EU:C:1999:402, 35. punkts, kā arī rīkojums, 2013. gada 3. septembris, *Idromacchine* u.c./Komisija, C-34/12 P, nav publicēts, EU:C:2013:552, 80. punkts).
- 52 Pārsūdzētā sprieduma 88.–91. punktā Vispārējā tiesa lēma, ka, lai šajā lietā noteiktu nemantiskā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru, ir jāņem vērā tostarp konstatētā pārkāpuma smagums, tā ilgums, Padomes rīcība, kā arī sekas, kādas attiecībā uz trešajām personām tika izraisītas ar apgalvojumiem par *Safa Nicu Sepahan* iesaisti Irānas kodolieroču izplatīšanā. Šajā ziņā Vispārējā tiesa būtībā uzskatīja, ka Padomes apgalvojumi par *Safa Nicu Sepahan* bija sevišķi smaga rakstura, tomēr šie apgalvojumi nebija pamatoti ne ar necīgāko atbilstošu informāciju vai pierādījumu elementu, un ka Padome – ne pēc savas iniciatīvas, ne arī atbildot uz *Safa Nicu Sepahan* protestiem – nepārbaudīja minētā apgalvojuma pamatojumu, lai ierobežotu no tā šim uzņēmumam izrietošās nelabvēlīgās sekas.
- 53 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Vispārējā tiesa norādīja vērā ņemtus kritērijus konstatētā atlīdzinājuma apmēra noteikšanai. Šādos apstākļos Tiesa neapšaubā pārsūdzētā sprieduma 92. punktā izdarīto secinājumu, ka *Safa Nicu Sepahan* nodarītā nemantiskā kaitējuma apmērs atbilstoši *ex aequo et bono* izdarītam novērtējumam ir EUR 50 000.
- 54 Līdz ar to otrais pretapelācijas sūdzības pamats ir noraidāms kā nepamatots.
- 55 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pretapelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par *Safa Nicu Sepahan* apelācijas sūdzību

- 56 Savu prasījumu pamatojumam *Safa Nicu Sepahan* izvirza divus pamatus, – pirmais ir par mantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, bet otrais – par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu.

Pirmais pamats saistībā ar LESD 340. panta otrās daļas un Hartas 41. panta 3. punkta pārkāpumu, pretrunīgu pamatojumu, faktu un pierādījumu elementu sagrozīšanu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, novērtējot mantisko kaitējumu

- 57 Apelācijas pirmais pamats sastāv no piecām daļām. Pirms šī pamata pirmās daļas izskatīšanas ir jāpārbauda šī pamata otrā līdz piektā daļa.

Par pirmā pamata otro daļu

– *Lietas dalībnieku argumenti*

- 58 Ar apelācijas sūdzības pirmā pamata otro daļu *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, pirmkārt, ka, neraugoties uz to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 99., 102., 104., 145. un 147. punktā ir atzinusi mantisko kaitējumu, kas ir radies no attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšanas saistībā ar līgumu par Derbendihānas (Irāka) elektrostacijas atjaunošanu, Vispārējā tiesa tomēr esot patvaļīgi un pārkāpjot LESD 340. panta otro daļu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 41. panta 3. punktu atteikusies piespriest Padomei atlīdzināt nodarīto kaitējumu. Turklāt Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 104. punktā apgalvojot, ka “zaudējumu realitāte un apjoms” nav pierādīti, esot sagrozījusi pierādījumu elementus. Tāpat minētā sprieduma 106. punktā Vispārējā tiesa esot sagrozījusi *Safa Nicu Sepahan* izvirzītos pierādījumus attiecībā uz tās peļņas daļu un peļņas likmi saistībā ar šo līgumu.
- 59 Otrkārt, *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 99. un 100. punktā Vispārējā tiesa ir patvaļīgi atteikusies tai piešķirt atlīdzinājumu par kaitējumu, kāds radās no tās bankas kontu slēgšanas *Emirate National Bank of Dubai*, lai gan minētā sprieduma 145. un 147. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka bija reāli pierādīts *Safa Nicu Sepahan* apgrozījuma un peļņas ievērojamais kritums, tas, ka šai sabiedrības nācās atlaist daudzus darbiniekus, kā arī citi tai radušies izdevumi. Turklāt pārsūdzētā sprieduma pamatojums esot pretrunīgs un tajā esot sagrozīti pierādījumu elementi, jo, pirmkārt, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 98. punktā esot uzskatījusi, ka *Safa Nicu Sepahan* būtu varējusi saņemt finanšu pakalpojumus no citas bankas, kas būtu līdzvērtīgi tiem, ko iepriekš sniedza *Emirate National Bank of Dubai*, kaut gan šī sprieduma 96. punktā tā konstatēja, ka jebkura banka, kas sadarbotos ar *Safa Nicu Sepahan*, riskētu, ka tai tiks piemēroti Savienības noteikti ierobežojoši pasākumi.
- 60 Padome apstrīd šos argumentus.

– *Tiesas vērtējums*

- 61 Ir jāatgādina, pirmkārt, ka jebkuram kaitējumam, kuru tiek prasīts atlīdzināt prasībā par Savienības ārpuslīgumisko atbildību atbilstoši LESD 340. panta otrajai daļai, ir jābūt reālam un droši zināmam (skat. spriedumus, 1976. gada 21. maijs, *Roquette frères/Komisija*, 26/74, EU:C:1976:69, 22. un 23. punkts, kā arī 2009. gada 16. jūlijs, *SELEX Sistemi Integrati/Komisija*, C-481/07 P, nav publicēts, EU:C:2009:461, 36. punkts). Otrkārt, lai varētu tikt atzīta Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, kaitējumam ir pietiekami skaidri jāizriet no iestāžu prettiesiskās rīcības (šajā ziņā skat. spriedumus, 1979. gada 4. oktobris, *Dumortier u.c./Padome*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79, EU:C:1979:223, 21. punkts, kā arī 2006. gada 12. decembris, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, 218. punkts).

- 62 Katrā ziņā lietas dalībniekam, kas atsaucas uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, ir jāsniedz pārlicinoši pierādījumi gan par kaitējuma, uz ko tas atsaucas, pastāvēšanu un apmēru (spriedumi, 1997. gada 16. septembris, *Blackspur DIY* u.c./Padome un Komisija, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31. punkts, kā arī 2009. gada 16. jūlijs, *SELEX Sistemi Integrati*/Komisija, C-481/07 P, nav publicēts, EU:C:2009:461, 36. punkts un tajā minētā judikatūra), gan arī par pietiekami tiešas cēloņsakarības pastāvēšanu starp attiecīgās iestādes rīcību un apgalvoto kaitējumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 1992. gada 30. janvāris, *Finsider* u.c./Komisija, C-363/88 un C-364/88, EU:C:1992:44, 25. punkts, kā arī rīkojumu, 2011. gada 31. marts, *Mauerhofer*/Komisija, C-433/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:204, 127. punkts).
- 63 Attiecībā uz pārmetumu Vispārējai tiesai, ka tā ir patvaļīgi atteikusies piešķirt atlīdzinājumu *Safa Nicu Sepahan* par tai apgalvoti nodarīto kaitējumu līguma par Derbendihānas elektrostacijas atjaunošanu laušanas dēļ, ir jākonstatē, ka šis iebildums ir balstīts uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju. Proti, tā kā Vispārējā tiesa minētā sprieduma 99., 102. un 104. punktā konstatēja, ka apgalvojumi par apgalvoti nodarītā kaitējuma reālu pastāvēšanu un apmēru nav pamatoti ar pierādījumu elementiem, pārsūdzētā sprieduma 107. punktā tā ir pamatoti noraidījusi *Safa Nicu Sepahan* prasību atlīdzināt zaudējumus, ciktāl tā ir saistīta ar šo prasījumu par kaitējumu. Tāpat, tā kā Vispārējā tiesa minētā sprieduma 145. un 147. punktā konstatēja, ka *Safa Nicu Sepahan* nav iesniegusi pierādījumu elementus, ar kuriem varētu tikt novērtēti nodarītā kaitējuma reāla pastāvēšana un, attiecīgā gadījumā, tā apmērs, tai nevar tikt pārņemts, ka tā būtu rīkojusies patvaļīgi.
- 64 Turklāt attiecībā uz argumentu par Vispārējās tiesas apgalvoti pieļauto samērīguma un “taisnīga novērtējuma” principu, ko *Safa Nicu Sepahan* kvalificē par vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, LESD 340. panta otrās daļas un Hartas 41. panta 3. punkta izpratnē, pārkāpumu, novērtējot kaitējumu, ir jākonstatē, ka šādi principi šajā lietā negroza secinājumu, ka *Safa Nicu Sepahan* bija jāsniedz pārlicinoši pierādījumi par kaitējuma, uz ko tā atsaucas, pastāvēšanu un apmēru.
- 65 Attiecībā uz argumentu par to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 104. un 106. punktā esot sagrozījusi pierādījumu elementus, ir jāatgādina, ka atsaukšanās vien uz šādu sagrozīšanu nav pietiekama, lai izpildītu Tiesas judikatūrā noteiktās prasības, atbilstoši kurām apelācijas sūdzībā tostarp ir precīzi jānorāda tie elementi, kuri esot tikuši sagrozīti (spriedums, 2016. gada 7. septembris, *Pilkington Group* u.c./Komisija, C-101/15 P, EU:C:2016:631, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 66 Pirmkārt, *Safa Nicu Sepahan* neprecizē, kā tieši Vispārējā tiesa esot sagrozījusi pierādījumu elementus pārsūdzētā sprieduma 104. punktā par to, ka kaitējuma reāla pastāvēšana un apmērs nav pierādīti. Otrkārt, attiecībā uz pārmetumu Vispārējai tiesai, ka tā, pārsūdzētā sprieduma 106. punktā apgalvodama, ka *Safa Nicu Sepahan* nav norādījusi parasto peļņas likmi nozarē, kur tā darbojas, kaut gan tā to esot iesniegusi, precizēdama, ka šī likme esot 20 % no attiecīgā līguma vērtības, ir sagrozījusi pierādījumu elementus, ir jānorāda, ka šis arguments izriet no nepareizas apstrīdētā sprieduma interpretācijas, jo Vispārējā tiesa minētajā punktā konstatēja nevis to, ka *Safa Nicu Sepahan* nav norādījusi šādu peļņas likmi, bet gan, ka tā nav sniegusi ne pietiekami precīzas norādes šajā ziņā, ne arī citus elementus, kas pierāda apgalvoti nodarītā kaitējuma apmēra realitāti.
- 67 Attiecībā uz Vispārējai tiesai izteikto pārmetumu, ka tā ir patvaļīgi noraidījusi prasību par kaitējuma atlīdzinājumu, kas izriet no *Safa Nicu Sepahan* bankas kontu slēgšanas, ir jānorāda, ka, lai gan minētā sprieduma 96. punktā Vispārējā tiesa no *Safa Nicu Sepahan* iesniegtās vēstules secināja, ka *Emirate National Bank of Dubai* veikta bankas kontu slēgšana varēja notikt attiecīgo ierobežojošo pasākumu dēļ, tā tomēr minētā sprieduma 97.–100. punktā uzskatīja, ka *Safa Nicu Sepahan* nav pierādījusi, ka tai ir nodarīts kaitējums šīs slēgšanas dēļ, norādīdama tostarp 97. punktā, ka *Emirate National Bank of Dubai* neiesaldēja tās kontos noguldītos līdzekļus, bet gan tos atdeva *Safa Nicu Sepahan*. Tāpat pārsūdzētā sprieduma 145. un 147. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka nav cēloņsakarības starp apgalvoti nodarīto kaitējumu un *Safa Nicu Sepahan* apgrozījuma un peļņas kritumu, konstatēdama, pirmkārt, ka šī sabiedrība nav pamatojusī šo izmaiņu cēloņus un, otrkārt, ka, pat ja pieņemtu, ka šāda

cēloņsakarība varētu tikt izsecināta no pašiem attiecīgajiem ierobežojošajiem pasākumiem, *Safa Nicu Sepahan* nav iesniegusi elementus, kuri ļautu novērtēt šāda kaitējuma apmēru. Tātad Vispārējā tiesa, noraidīdama minēto prasību par zaudējumu atlīdzību, nav pārkāpusi savu pienākumu norādīt pamatojumu.

- 68 Vēl attiecībā uz argumentu par pretrunām pamatojumā un pierādījumu elementu sagrozišanu pārsūdzētā sprieduma 96. un 98. punktā ir jānorāda, ka šis arguments katrā ziņā nav tāds, ar ko varētu tikt atspēkots Vispārējās tiesas izdarītais konstatējums minētā sprieduma 97. punktā, kas bija pietiekams pats par sevi, lai noraidītu *Safa Nicu Sepahan* iesniegto prasību par zaudējumu atlīdzību saistībā ar tai apgalvoti nodarīto kaitējumu tādēļ, ka *Emirate National Bank of Dubai* slēdza tās bankas kontus.
- 69 No tā izriet, ka apelācijas sūdzības pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata trešo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 70 Ar apelācijas sūdzības pirmā pamata trešo daļu *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi LESD 340. panta otro daļu un Hartas 41. panta 3. punktu, jo tā atteicās viņai piešķirt atlīdzinājumu par apgalvoti nodarīto kaitējumu tirdzniecības attiecību, kas tai bija ar *Siemens AG*, kas bija viena no nozīmīgākajām apelācijas sūdzības iesniedzējas piegādātājām, saraušanas dēļ, lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 109. un 110. punktā esot atzinusi, ka šī attiecību saraušana bija tiešas attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšanas sekas. Tajā pašā 110. punktā Vispārējā tiesa esot arī pretrunīgi konstatējusi, ka atteikšanās piegādāt preces pats par sevi neesot uzskatāma par kaitējumu. Turklāt attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* apgrozījuma kritumu pret to noteikto ierobežojošo pasākumu dēļ Vispārējā tiesa, noraidīdama prasību par zaudējumu atlīdzību, esot sagrozījusi pierādījumus un pati savus konstatējumus par faktiem, kas ir ietverti pārsūdzētā sprieduma 145. un 147. punktā.
- 71 Otrkārt, *Safa Nicu Sepahan* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, pārsūdzētā sprieduma 115. un 116. punktā uzskatīdama, ka noteicošais cēlonis *Safa Nicu Sepahan* līgumtiesisko attiecību ar *Mobarakeh Steel Company* laušanai bija nevis ierobežojošo pasākumu noteikšana pret *Safa Nicu Sepahan*, bet gan nokavējums attiecīgā līguma izpildē, ir sagrozījusi faktu un pierādījumu elementus. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 113. punktā esot secinājusi, ka pastāv cēloņsakarība starp šo līgumtiesisko attiecību laušanu un attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšanu. Turklāt Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 133., 136.–139., 145. un 147. punktā uzskatīdama, ka *Safa Nicu Sepahan* nav pierādījusi, ka apgalvoto kaitējumu izraisīja tās Eiropas piegādātāju pārtrauktās tirdzniecības attiecības, kuras tā uzturēja ar šiem piegādātājiem, esot prasījusi iesniegt pierādījumus, kurus iesniegt būtu neiespējami un ar kuriem tiktu sagrozīts ierobežojošo pasākumu priekšmets, proti, nodarīt attiecīgajai vienībai maksimālus ekonomiskus un finansiālus zaudējumus.
- 72 Padome apstrīd šos argumentus.

– Tiesas vērtējums

- 73 Attiecībā uz Vispārējai tiesai izteikto pārmetumu, ka tā patvaļīgi un pārkāpjot LESD 340. panta otro daļu un Hartas 41. panta 3. punktu ir noraidījusi *Safa Nicu Sepahan* prasību par zaudējumu atlīdzību saistībā ar apgalvoti nodarīto kaitējumu tās tirdzniecības attiecību ar *Siemens* laušanas dēļ, ir jānorāda, ka, lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 109., 110., 145. un 147. punktā ir konstatējusi negatīvās sekas, kādas ierobežojošie pasākumi var nodarīt sabiedrības tirdzniecības attiecībām ar tās piegādātājiem, kā arī tās apgrozījumam, tomēr Vispārējā tiesa minētajos punktos neuzskatīja, ka šādu

attiecību laušana pati par sevi būtu novēršams kaitējums. Tieši pretēji, minētā sprieduma 110. punktā Vispārējā tiesa juridiski pamatoti un ar pamatojumu, kas nav pretrunīgs, lēma, ka mantisks kaitējums, kam ir reāls un droši zināms raksturs, rodas tikai tad, ja tirdzniecības attiecību pārtraukšana ar piegādātājiem atbalsojas attiecīgās sabiedrības ekonomiskajos rezultātos, nevis no pašas attiecību pārtraukšanas.

- 74 Attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* argumentu par to, ka Vispārējās tiesas konstatētā mantiskā kaitējuma neesamība esot kvalificējama kā faktisko elementu sagrozīšana, ko apliecinot šīs sabiedrības finanšu rādītāju kritums, kas ir konstatēts pārsūdzētā sprieduma 145. un 147. punktā, ir jāatgādina, kā tas izriet no šī sprieduma 65. punkta, ka tikai atsaukšanās vien uz šādu sagrozīšanu nav pietiekama, lai izpildītu Tiesas judikatūrā noteiktās prasības, atbilstoši kurām apelācijas sūdzībā tostarp ir precīzi jānorāda tie elementi, kas esot tikuši sagrozīti. Turklāt šādai sagrozīšanai acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem, no jauna neizvērtējot faktus un pierādījumus (spriedums, 2006. gada 6. aprīlis, *General Motors/Komisija*, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 Taču *Safa Nicu Sepahan* šajā ziņā aprobežojas vienīgi ar atsauci uz savu Vispārējā tiesā iesniegto dokumentu astoņiem pielikumiem, nekādi neprecizējama, kā izpaužas apgalvotā sagrozīšana. Šādos apstākļos un tā kā novērtējums par faktiem un pierādījumu elementiem, ja vien tie nav sagrozīti, kas šajā lietā nav atklājies, nav tiesību jautājums, kas pats par sevi ir jāpārbauda Tiesai (skat. šajā ziņā tostarp spriedumus, 2009. gada 3. septembris, *Moser Baer India/Padome*, C-535/06 P, EU:C:2009:498, 32. punkts un tajā minētā judikatūra; 2016. gada 7. aprīlis, *Akhras/Padome*, C-193/15 P, EU:C:2016:219, 67. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 8. septembris, *Iranian Offshore Engineering & Construction/Padome*, C-459/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:646, 44. punkts), tad šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 76 Attiecībā uz argumentu par Vispārējās tiesas izdarīto faktu sagrozīšanu, jo tā pārsūdzētā sprieduma 115. un 116. punktā esot konstatējusi, ka galvenais cēlonis, kas noveda pie tā, ka *Mobarakeh Steel Company* lauza attiecīgo līgumu, bija nokavējums šī līguma izpildē, nevis ierobežojošo pasākumu noteikšana pret *Safa Nicu Sepahan*, ir jāatgādina, kā tas būtībā izriet no šā sprieduma 74. punkta, ka sagrozīšana pastāv tad, ja, neesot vajadzībai izmantot jaunus pierādījumus, jau iesniegto pierādījumu vērtējums šķiet acīmredzami kļūdainis. Tas tā ir it īpaši gadījumā, ja secinājumi, kurus Vispārējā tiesa ir izdarījusi no atsevišķiem dokumentiem, neatbilst šo dokumentu jēgai un nozīmei, lasot tos kopumā (spriedums, 2007. gada 18. jūlijs, *Industrias Químicas del Vallés/Komisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 60. un 63. punkts).
- 77 Šajā ziņā ir jākonstatē, kā izriet no *Mobarakeh Steel Company* 2011. gada 3. septembra vēstules, kas ir pievienota *Safa Nicu Sepahan* replikas rakstam Vispārējā tiesā, ka attiecīgā līguma atcelšana vismaz daļēji bija pamatota ar *Safa Nicu Sepahan* nokavējumu šī līguma izpildē attiecībā pret izpildes termiņu, kāds izriet no šīs vēstules, – šīs izpildes termiņš, kā to ir pareizi norādījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 114. punktā, iestājās sešus mēnešus pirms ierobežojošo pasākumu noteikšanas pret *Safa Nicu Sepahan*. Šādos apstākļos, Vispārējai tiesai pārsūdzētā sprieduma 116. punktā lemjot, ka ierobežojošo pasākumu noteikšana pret *Safa Nicu Sepahan* nebija noteicošais un tiešais cēlonis minētā līguma atcelšanai, tomēr tai neuzskatot, ka šis nokavējums pats par sevi bija šāds cēlonis, Vispārējās tiesas novērtējums par šo pierādījumu nevar tikt uzskatīts par acīmredzami kļūdainu.
- 78 Turklāt attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* argumentu, atbilstoši kuram Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 133., 136.–139., 145. un 147. punktā esot prasījusi iesniegt pierādījumu, kuru nav iespējams iesniegt, lai pierādītu nodarīto kaitējumu, kas ir radies attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšanas dēļ, ir jākonstatē, ka no šiem punktiem izriet, ka Vispārējā tiesa *Safa Nicu Sepahan* iesniegtos pierādījumus noraidīja kā nepietiekamus tostarp tādēļ, ka ar tiem nevarēja tikt nošķirti ne pasūtījumi, kas tik tiešām bija izdarīti pie *Safa Nicu Sepahan* Eiropas piegādātājiem, ne aprikojuma daļa, ko *Safa Nicu Sepahan* bija iegādājusies no šiem piegādātājiem, ne arī šīs sabiedrības apgrozījuma krišanās iemesli un vispārēji konkrētās negatīvās sekas, kas no tiem izrietēja.

- 79 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka reāla un droši zināma kaitējuma esamība Savienības tiesā nevar tikt skatīta abstrakti, bet tā ir jāvērtē atkarībā no precīziem faktiskajiem apstākļiem, kas raksturo katru tai iesniegto lietu (spriedums, 2000. gada 15. jūnijs, *Dorsch Consult/Padome un Komisija*, C-237/98 P, EU:C:2000:321, 25. punkts).
- 80 Prasība attiecībā uz tādu pierādījumu elementu iesniegšanu, uz kādiem atsaukusies Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 133., 136.–139., 145. un 147. punktā, ir būtiska, lai varētu lemt par apgalvotā kaitējuma faktisku pastāvēšanu un apmēru. Konstatējusi, ka *Safa Nicu Sepahan* nav iesniegusi šādus pierādījumu elementus, Vispārējā tiesa pamatoti lēma, ka tās iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, lai pierādītu reālu apgalvotā kaitējuma pastāvēšanu un apmēru.
- 81 Tātad arī šī pamata trešā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata ceturto daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 82 Ar apelācijas sūdzības pirmā pamata ceturto daļu *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi LESD 340. panta otro daļu un Hartas 41. panta 3. punktu, jo tā tai ir atteikusies piešķirt atlīdzinājumu par apgalvoti nodarīto kaitējumu to tirdzniecības attiecību pārtraukšanas dēļ, kas tai bija nepieciešamas Eifratas dambja elektrisko iekārtu modernizācijai Sīrijā. Otrkārt, tā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav ievērojusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, jo pārsūdzētā sprieduma 120. punktā tā neesot norādījusi pamatojumu, kāpēc tā noraida *Safa Nicu Sepahan* argumentu par to, ka nokavējuma cēlonis šī dambja elektrisko iekārtu modernizācijas projekta izpildē esot bijuši pret viņu noteiktie ierobežojošie pasākumi.
- 83 Padome apstrīd šos argumentus.

– Tiesas vērtējums

- 84 Attiecībā uz argumentu, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi LESD 340. panta otro daļu un Hartas 41. panta 3. punktu, jo tā pārsūdzētā sprieduma 122. punktā uzskatīja, ka *Safa Nicu Sepahan* nav iesniegusi pierādījumu elementus, kas pierāda tās peļņas procentu saistībā ar Eifratas dambja elektrisko iekārtu modernizācijas projektu, ir jākonstatē, ka šī argumenta mērķis būtībā ir panākt jaunu novērtējumu pierādījumu elementiem, kas ir iesniegti pirmajā instancē. Tā kā atbilstoši šā sprieduma 75. punktā atgādinātajai judikatūrai novērtējums par šādu elementu [pierādījuma] vērtību, ja vien tie nav sagrozīti, nav tiesību jautājums, kas pats par sevi ir jāpārbauda Tiesai apelācijas tiesvedībā, tad šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 85 Attiecībā uz Vispārējai tiesai izteikto pārmetumu, ka tā pārsūdzētā sprieduma 120. punktā nav pamatojusi, kādēļ tā ir noraidījusi *Safa Nicu Sepahan* argumentu, ka ar vēstulēm, kas attiecās uz minēto projektu, esot ticami pierādīts, ka šī projekta īstenošanā pieļautās kavēšanās cēlonis bija attiecīgo ierobežojošo pasākumu noteikšana, ir jāatgādina, ka LESD 296. pantā paredzētais pierādīšanas pienākums ir būtiska formas prasība, kura ir jānošķir no jautājuma par pamatojuma pamatotību, kas savukārt attiecas uz strīdīgā akta tiesiskumu pēc būtības. Lēmuma pamatojumu veido formāla to pamatu izklāstīšana, uz kuriem šis lēmums ir balstīts. Ja šajos pamatos ir pieļautas kļūdas, tās attiecas uz lēmuma likumību pēc būtības, nevis tā pamatojumu, kas var būt pietiekams, pat izklāstot kļūdainus pamatus. Līdz ar to iebildumiem un argumentiem ar mērķi apstrīdēt tiesību akta pamatotību nav nozīmes saistībā ar prasījumu pamatu par pamatojuma neesamību vai nepietiekamu pamatojumu (spriedums, 2015. gada 18. jūnijs, *Ipatau/Padome*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 86 Šajā lietā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 121. punktā ir izklāstījusi, ka, lai gan *Safa Nicu Sepahan* iesniedza sarakstu par attiecīgā projekta mašīnām un detaļām, tomēr tā nav iesniegusi nevienu elementu, kas pierādītu, ka minēto preču piegāde nevarēja notikt attiecīgo ierobežojošo pasākumu pieņemšanas dēļ. Pārsūdzētā sprieduma 122. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka *Safa Nicu Sepahan* nav iesniegusi pierādījumu elementus, kas pierādītu apgalvoti nodarīto kaitējumu tādēļ, ka daļa no attiecīgā līguma bija jāuztic apakšuzņēmējiem. Pēc tam, kad Vispārējā tiesa minētā sprieduma 123. un 124. punktā bija identificējusi citus elementus, kuru trūkums Vispārējās tiesas lietas materiālos bija šķērslis, lai konstatētu apgalvotā kaitējuma reālo pastāvēšanu vai apmēru, Vispārējā tiesa tā paša sprieduma 125. punktā noraidīja *Safa Nicu Sepahan* iesniegto prasību par atlīdzinājumu, ciktāl tā attiecās uz Eifratas dambja elektrisko aprīkojumu.
- 87 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nav pārkāpusi tai uzlikto pienākumu norādīt pamatojumu atbilstoši LESD 296. pantam.
- 88 Tātad ceturtnā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata piekto daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 89 Ar apelācijas sūdzības pirmā pamata piekto daļu *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi LESD 340. panta otro daļu un Hartas 41. panta 3. punktu, jo tā tai ir atteikusies piešķirt tā kaitējuma atlīdzinājumu, kas ir apgalvoti nodarīts to tirdzniecības attiecību pārtraukšanas dēļ, kuras tai bija nepieciešamas, lai izpildītu savas līgumtiesiskās saistības saistībā ar elektrisko apakšstaciju būvniecību Kundūzā (Afganistāna) un Baglānā (Afganistāna). Otrkārt, *Safa Nicu Sepahan* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, pārsūdzētā sprieduma 130. punktā konstatējuma, ka tā nav pierādījusi, ka tai *Siemens* atceltā pasūtījuma ar references Nr. P06000/CO/3060 dēļ bija neiespējami izpildīt līgumiskās saistības minētajos projektos, kaut gan Vispārējā tiesa minētā sprieduma 109. un 147. punktā konstatēja, ka *Safa Nicu Sepahan* nevarēja pabeigt šos projektus, neizmantojot apakšuzņēmējus, ir sagrozījusi faktu un pierādījumu elementus.
- 90 Padome apstrīd šos argumentus.

– Tiesas vērtējums

- 91 Attiecībā uz argumentu par LESD 340. panta otrās daļas un Hartas 41. panta 3. punkta pārkāpumu ir jākonstatē, ka *Safa Nicu Sepahan* ar prasīto precizitāti nav identificējusi elementus, kurus tā kritizē pārsūdzētajā spriedumā.
- 92 Attiecībā uz Vispārējai tiesai izteikto pārmetumu, ka tā, pārsūdzētā sprieduma 130. punktā konstatējuma, ka *Safa Nicu Sepahan* būtu varējusi izpildīt līgumu par elektrisko apakšstaciju būvniecību Kundūzā un Baglānā, neizmantojot apakšuzņēmējus, ir sagrozījusi faktus, ir jākonstatē, ka šis arguments izriet no kļūdainas pārsūdzētā sprieduma interpretācijas. Proti, Vispārējā tiesa šajā 130. punktā nenorādīja, ka *Safa Nicu Sepahan* jebkurā gadījumā spēja pabeigt šos projektus, neizmantojot apakšuzņēmējus. Turpretī no minētā punkta izriet, ka Vispārējā tiesa konstatēja, ka tā nav pierādījusi, ka minētais līgums nevarētu tikt izpildīts, izmantojot citu piegādātāju, nevis *Siemens*. Šādos apstākļos Vispārējai tiesai nevar pārmet, ka tā būtu izdarījusi jebkādu sagrozīšanu.
- 93 Tātad pirmā pamata piektā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 94 Apelācijas sūdzības pirmā pamata pirmajā daļā *Safa Nicu Sepahan* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pārkāpusi Savienības ārpuslīgumiskās atbildības kārtību definējošos vispārējos tiesību principus, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, LESD 340. panta otrās daļas un Hartas 41. panta 3. punkta izpratnē, jo tā, neraugoties uz iesniegtajiem pierādījumu elementiem, ir noraidījusi tās prasību atlīdzināt mantisko kaitējumu, kaut gan vienlaikus pārsūdzētā sprieduma 109., 145. un 147. punktā tā ir atzinusi mantiska kaitējuma pastāvēšanu.

– Tiesas vērtējums

- 95 Ir jākonstatē, ka pirmā pamata pirmā daļa attiecas uz to pārsūdzētā sprieduma pamatojuma daļu, kas ir kritizēta citās šī prasījumu pamata daļās par atsevišķiem izvirzītajiem argumentiem par *Safa Nicu Sepahan* apgalvoti nodarīto kaitējumu, nesniedzot papildu elementus minētā pamata atbalstam.
- 96 Tā kā pārējās pirmā pamata daļas ir noraidītas, tad ir jānoraida arī šī pamata pirmā daļa.

Par Safa Nicu Sepahan pakārtoti norādīto prasījumu saistībā ar pirmo pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 97 Pakārtoti *Safa Nicu Sepahan* apgalvo, ka Vispārējai tiesai esot bijis jāpiešķir atlīdzinājums, kura apmērs tai bija jānosaka, ievērojot samērīguma un “taisnīga novērtējuma” principus, kas ir vispārēji tiesību principi, kuri kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, LESD 340. panta otrās daļas un Hartas 41. panta 3. punkta izpratnē.
- 98 Padome apstrīd šo argumentu.

– Tiesas vērtējums

- 99 Kā izriet no iepriekš minētā, Vispārējā tiesa ir pamatoti konstatējusi, ka nav izpildīti nosacījumi, lai iestātos ārpuslīgumiskā atbildība par *Safa Nicu Sepahan* apgalvoto mantisko kaitējumu, tādēļ Vispārējā tiesa arī pamatoti nepiešķir atlīdzinājumu, ko tā prasīja šajā ziņā.
- 100 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pirmais pamats ir jānoraida.

Otrais pamats par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un samērīguma principa pārkāpumu saistībā ar nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 101 Ar otro apelācijas pamatu *Safa Nicu Sepahan* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā tai nodarīta nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanai ir piešķirusi niecīgu summu EUR 50 000 apmērā, lai gan pārsūdzētā sprieduma 83., 86., 88. un 89. punktā tā konstatēja, ka šis ir sevišķi smags pārkāpums, kam bija sekas gandrīz trīs gadus. Vispārējā tiesa neesot pamatojusi šīs summas apmēra noteikšanu. Turklāt pārsūdzētā sprieduma pamatojums esot pretrunā samērīguma principam. Šajā ziņā *Safa Nicu Sepahan* it īpaši precizē, ka

Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā ne faktu, ka tai bija jāatļauj daudzi darbinieki, kas esot kaitējis tās reputācijai, ne faktu, ka ierobežojošo pasākumu sekas joprojām turpina tai nodarīt kaitējumu. Proti, *Safa Nicu Sepahan*, piemēram, joprojām esot pieminēta interneta vietnē “Iran Watch”.

102 Padome apstrīd šos argumentus.

Tiesas vērtējums

103 Attiecībā uz apgalvoto samērīguma principa pārkāpumu ir jāatgādina, kā tas izriet no šā sprieduma 50. un 51. punktā minētās judikatūras, ka tad, ja Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka ir nodarīts kaitējums, tikai tās kompetencē ir prasības robežās noteikt šī kaitējuma atlīdzinājuma veidu un apmēru. Tomēr saskaņā ar šo pašu judikatūru, lai Tiesa varētu veikt savu tiesas pārbaudi Vispārējās tiesas spriedumiem, tiem ir jābūt pietiekami pamatotiem un attiecībā uz kaitējuma novērtējumu tajos ir jābūt norādītiem vērā ņemtajiem kritērijiem nolemtā apmēra noteikšanā.

104 Attiecībā uz apgalvoto pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 88. punktā Vispārējā tiesa ir noteikusi, ka šīs lietas apstākļos apgalvojums par *Safa Nicu Sepahan* iesaisti Irānas kodolieroču izplatīšanā ietekmēja trešo personu, kas pārsvarā atrodas ārpus Savienības, rīcību attiecībā pret šo sabiedrību. Tā konstatēja šajā ziņā, ka pastāv nemantisks kaitējums, kurš nevar tikt pilnībā vērstas par labu ar *a posteriori* konstatāciju par strīdīgo normu prettiesiskumu.

105 Turklāt Vispārējā tiesa uzsvēra Padomes konstatētā apgalvojuma pret *Safa Nicu Sepahan* īpašo smagumu. Tādējādi tā attiecīgi pārsūdzētā sprieduma 83. un 89. punktā norādīja, ka apgalvojums par *Safa Nicu Sepahan* iesaisti Irānas kodolieroču izplatīšanā izrietēja no oficiālas Savienības iestādes nostājas, kas ir publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un kam ir obligātas juridiskās sekas, un ka tā bija piedēvējusi šai sabiedrībai darbības, kas Padomes ieskatā bija drauds starptautiskajam mieram un drošībai.

106 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 87. punktā arī konstatēja, ka ar strīdīgo normu atcelšanu var tikt ierobežots piešķiramā atlīdzinājuma apmērs, lai gan tā nav uzskatāma par pilnīgu nodarītā kaitējuma novēršanu. Šajā ziņā tā minētā sprieduma 90. un 91. punktā precizēja, ka attiecīgais apgalvojums nebija pamatots ne ar visniecīgāko pierādījumu elementu, ka ierobežojošie pasākumi tika paturēti spēkā gandrīz trīs gadus un ka nekas neliecināja, ka Padome šajā laikposmā būtu pārbaudījusi minētā apgalvojuma pamatotību, lai ierobežotu no tā izrietošās negatīvās sekas skartajai vienībai.

107 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka Vispārējā tiesa, norādīdama izvēlētos kritērijus, lai noteiktu atlīdzinājuma apmēru, ir pietiekami pamatojusi savu lēmumu.

108 Visbeidzot attiecībā uz *Safa Nicu Sepahan* argumentu, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi turpina radīt nelabvēlīgas sekas tai, ievērojot, ka tajos ietvertais apgalvojums joprojām ir minēts tādās interneta vietnēs kā “Iran Watch”, ir jākonstatē, ka *Safa Nicu Sepahan* nav izvirzījusi šādu argumentu pirmajā instancē.

109 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pamats, kas pirmo reizi izvirzīts apelācijas stadijā Tiesā, ir jānoraida kā nepieņemams. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetence principā ir ierobežota ar pārbaudi par Vispārējās tiesas veikto vērtējumu par tajā izskatītajiem pamatiem. Ļaut lietas dalībniekam pirmo reizi Tiesā atsaukties uz pamatu, uz kuru tas nav atsaucies iepriekš Vispārējā tiesā, nozīmētu, ka viņš varētu vērsties Tiesā, kuras kompetence apelācijas sūdzību izskatīšanā ir ierobežota, ar lūgumu izskatīt strīdu, kura priekšmets ir plašāks par Vispārējā tiesā izskatīto (šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 165. punkts un tajā minētā judikatūra).

110 Līdz ar to šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.

- 111 Šādos apstākļos otrais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā daļēji nepamatots un daļēji nepieņemams.
- 112 Līdz ar to apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 113 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Minētā reglamenta 138. panta 3. punktā ir precizēts, ka, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.
- 114 Tā kā šajā lietā gan *Safa Nicu Sepahan*, gan Padomei spriedums ir nelabvēlīgs, tām ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.
- 115 Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kas saskaņā ar tā 184. panta 1. punktu arī ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kuras iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.
- 116 Līdz ar to Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) noraidīt *Safa Nicu Sepahan Co.* un Eiropas Savienības Padomes iesniegtās apelācijas sūdzības;**
- 2) *Safa Nicu Sepahan Co.* un Eiropas Savienības Padome sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas;
- 3) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]